

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING
OM
FREDERIKSBERG SKOLEVÆSEN
FOR AARET 1921—22

FRA
SKOLEDIREKTØREN

KØBENHAVN
SPUHR & SIEBUHR, BOGTRYKKERI
1922

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Skolevæsenets Administration.

Skoledirektionen for Frederiksberg Provsti:

Stiftamtmand, Kammerherre C. E. A. Ammentorp (K. DM.),
Stiftprovst H. Hoffmeyer (R. DM.).

Frederiksberg Skolekommission:

Professor, Direktør H. O. G. Ellinger (K. DM. M. L.), Formand.
Sognepræst S. C. Borresen.
Direktør F. C. Grønvald (R.).
Kontrollør ved D. S. B., Raadmand J. F. N. Friis-Skotte, (M. f. D. R.) M. F.,
M. F. K.
Bager J. P. Nielsen, M. F.

Skoledirektør for Frederiksberg kommunale Skolevæsen:

Cand. theol. F. C. J. Thorbjørnsen.

Skolevæsenets Kontor

er Mynstersvej Nr. 5, Kontortid for Ekspedition Kl. 10—2; Skoledirektøren personlig Kl. 1—2.

Skolevæsenet.

Børnetallet. Efter Uddrag af de Skolelister, som ledsager Mandtalslisterne, udgjorde det samlede Antal Børn i skolepligtig Alder i Frederiksberg Kommune den 31. December 1921: 10 233.

Heraf undervistes:

i Statsskoler paa Frederiksberg	204	(	140 Dr. og	64 P.)
i — i andre Kommuner	97	(	24 — „	73 —)
i kommunale Skoler paa Frederiksberg	7 190	(	3 698 — „	3 492 —)
i kommunale Skoler i andre Kommuner	264	(	176 — „	88 —)
i anerkendte Privatskoler paa Frederiksberg	2 011	(	988 — „	1 023 —)
i anerkendte Privatskoler i andre Kommuner	436	(	127 — „	309 —)
i Hjemmene og paa lignende Maade..	26	(	8 — „	18 —)
Uden Undervisning var	5	(	2 — „	3 —)

Disse sidste var alle syge.

Elevtallet. Foruden de 7 190 Børn i skolepligtig Alder fandtes der den 31. December 1921 endvidere i Kommuneskolerne 257 Børn under 7 Aar, 732 over skolepligtig Alder og 628 (138 over, 485 i og 5 under skolepligtig Alder) fra andre Kommuner. Omvendt fandtes i andre offentlige Skoler 565 skolepligtige Børn, som var hjemmehørende paa Frederiksberg. I Gennemsnit har der i afvigte Sommerhalvaar været 8 888 og i Vinterhalvaaret 8 786 Børn i Kommuneskolerne.

I de sidste Aar har Kommunens samlede Antal Børn i skolepligtig Alder fordelt sig saaledes:

	Statsskoler		Kommunale Skoler		Anerkendte Privatskoler		Undervist i Hjemmene og paa lignende Maade	Uden Undervisning	Ialt
	paa Frederiksberg	i andre Kommuner	paa Frederiksberg	i andre Kommuner	paa Frederiksberg	i andre Kommuner			
31. December 1911		31	8 341	541	2 565	728	161	8	12 375
— 1918		11	7 585	207	2 618	524	54	11	11 010
— 1919	223	96	7 728	312	2 139	460	45	13	11 016
— 1920	209	87	7 360	284	2 067	439	35	3	10 484
— 1921	204	97	7 190	264	2 011	436	26	5	10 233

Procentvis:

31. December 1911		0,2	67,4	4,4	20,7	5,9	1,3	0,1	
— 1918		0,1	68,89	1,88	23,78	4,76	0,49	0,1	
— 1919	2,02	0,87	70,15	2,83	19,42	4,18	0,41	0,12	
— 1920	1,99	0,83	70,20	2,71	19,72	4,19	0,33	0,03	
— 1921	1,99	0,95	70,26	2,58	19,65	4,27	0,25	0,05	

Elevtallet stillede sig i de foregaaende Aar saaledes:

	Elever hjemmehørende paa Frederiksberg			Elever hjemmehørende i andre Kommuner	Ialt	Skolepligtige Elever hjemmehørende paa Frederiksberg, i andre off. Skoler
	over skolepligtig Alder	i skolepligtig Alder	under skolepligtig Alder			
31. Dec 1911	319	8 341	286	340	9 286	541
— 1918	465	7 585	241	273	8 564	207
— 1919	697	7 728	154	532	9 111	631
— 1920	719	7 360	256	586	8 921	580
— 1921	732	7 190	257	628	8 807	565

Af- og Tilgangen ved de enkelte Skoler har været følgende:
(Se Tabellen Pag. 6).

Efter Hovedaarsagerne til Af- og Tilgangen stiller denne sig saaledes:

Tilgang ved Skolealderens Begyndelse	Afgang ved Skolealderens Slutning	Overskud
1 003	1 261	- 258
Tilgang fra andre Skoler	Afgang til andre Skoler	
660	509	151

Den samlede Nedgang i Elevantallet bliver herefter 107.

Til Sammenligning med de foregaaende Aar anføres følgende Oversigt:

	Børnetal den 1. April	Tilgang ved Skolealderens Begyndelse	Afgang ved Skolealderens Slutning	Tilgang fra andre Skoler	Afgang til andre Skoler	Overskud	Børnetal den 31. Marts	Aarets gennemsnitlige Børnetal
1917—18	9 096	1 066	1 276	439	562	+ 333	8 763	8 899
1918—19	8 763	1 020	1 153	405	541	+ 272	8 491	8 667
1919—20	8 491	965	1 146	1 338	563	- 594	9 085	9 174
1920—21	9 085	1 007	1 282	585	533	+ 223	8 862	8 991
1921—22	8 862	1 003	1 261	660	509	+ 107	8755	8839

	Børnetal den 1. April 1921	Tilgang						Afgang							Børnetal den 31. Marts 1922	Aarets gennem- snitlige Børnetal	
		fra andre Klasser	fra Hjemmet	fra offentlige Skoler paa Frederiksberg	fra andre offentl. Skoler	fra private Skoler	Ialt	til andre Klasser	til offentlige Skoler paa Frederiksberg	til andre offentl. Skoler	til private Skoler	ved Slutn. af den skolepl. Alder	udskrevne iflg. Lov af 24/3 99 § 1, 5. Stk.	døde			Ialt
Skolen paa Howitzvej	913	11	118	51	96	9	285	11	40	90	20	113	2	3	279	919	934
Skolen paa Niels Eb- besensvej	745	9	99	35	46	16	205	9	55	49	14	99	1		227	723	714
Skolen paa Godthv.	963	4	128	55	18	9	214	4	68	32	6	132	4	2	248	929	935
— paa Fuglevgsv.	691	1	69	50	24	9	153	1	28	21	13	104	4	1	172	672	683
— - Nyelandsv.	932		54	33	17	8	112		77	33	7	83	6	1	207	837	853
— - Solbjergv.	880	8	103	72	51	10	244	8	38	36	13	144		2	241	883	912
— - Lollandsv.	893	5	136	37	20	2	200	5	65	25	7	109	7	2	220	873	876
— - Duevej . . .	1137	12	169	51	28	16	276	12	64	44	30	139	4		293	1120	1138
— - la Coursvej	951	5	127	46	28	25	231	5	12	27	4	150	2	1	201	981	982
Frederiksberg Gym- nasium	366			19	7	59	85		4	10	3	60			77	374	370
Mellem- og Realsko- len for Piger, Ami- cisvej	128	1		2	1	58	62	1		3	1	29	3		37	153	156
Mellem- og Realsko- len for Piger, Chr. Winthersvej	53				3	21	24		5	3		12			20	57	59
Mellem- og Realsko- len for Drengene, H. C. Ørstedesvej.	118			5	2	50	57		2	10	4	21			37	138	134
H. C. Ørstedesvejs Pi- geskole	92			2	3	24	29			2	2	21			25	96	93
	8862	56	1003	458	344	316	2177	56	458	385	124	1216	33	12	2284	8755	8839

Skolebygningerne. Ud over den almindelige Vedligeholdelse af Skolebygningerne er der i Aarets Løb foretaget følgende Arbejder: Ny W. C.-Bygning opført til Lollandsvejens Skole, Læskurene ombygget og Legepladsen udvidet og hegnet. Indretning af Laboratorieklasser i Skolen paa Howitzvej med Inventar samt Udførelse af Skabe til Bogsamlingerne.

Klasse- og Timetal samt Børnetal pr. Klasse. Antallet af Klasser og Undervisningstimer ved de enkelte Skoler var ved Skoleaarets Begyndelse følgende (se Tabellen Pag. 8):

Børnetallet pr. Klasse var i Gennemsnit ved Skoleaarets Begyndelse i Værneklasser 14,66, i Hjælpeklasser 16,71, i Mellemskole- og Realklasser 22,48, i Gymnasieklasser 16 og i de øvrige Klasser 29,65.

Elevtallets Fordeling mellem de enkelte Klasser stillede sig saaledes ved Midten af Skoleaaret (se Tabellen Pag. 9).

I Klasser for svagt begavede Elever undervistes:

	1. April 1921	Tilgang	Afgang	31. Marts 1922
i Værneklasser	40	19	24	35
i Hjælpeklasser	117	22	33	106

Skolevæsenet har betalt for 2 Børns Undervisning hos en af Skolen antaget Lærerinde samt for Undervisning af 6 tungt hørende Børn i Abnormskoler.

Det Antal Børn, som forlod Skolen efter Slutningen af den skolepligtige Alder blev udskrevet fra følgende Klasser:

Gymnasiet	2,8 pCt.
Realklasse	10,4 —
IV Mellemskoleklasse	7,5 —
III —	6,1 —
II —	2,4 —
Afgangsklasse (7. og 8. Klasse).	56,1 —
6. Klasse	9,9 —
5. —	1,9 —
4. —	0,1 —
Hjælpe- og Værneklasse	2,8 —

	Gymnasie- klasser			Realklasser (Pigeskolekl.)	Mellemskole- klasser				Folkeskoleklasser								Klassetal ialt	Undervis- ningstimer (heri frivil- Sprogtimer)		
	3	2	1		IV	III	II	I	8	7	6	5	4	3	2	1			Hjælpe- klasser	Værne- klasser
Skolen paa Howitzvej.....							2	2		3	3	5	4	4	4	3		3	33	991
— — Niels Ebbesensvej...									1	3	4	4	3	5	2	3			25	759
— — Godthaabsvej.....				1	3	4	2	2		2	3	4	3	3	4	3			34	1088
— — Fuglevangsvej.....				1	4	4	2	2		2	2	2	2	2	2	2			27	912
— — Nyelandsvej.....						2	2	2											31	935
— — Solbjergvej.....									2	3	4	5	4	3	4	5	4	4	34	1034
— — Lollandsvej.....										5	3	4	4	5	5	5			31	896
— — Duevej.....									1	4	6	5	5	6	6	4	3		40	1202
— — la Cours Vej.....				2	3	2	2	2	1	3	3	4	3	2	3	4			34	1112
Frederiksberg Gymnasium.....	3	2	3		2	2	2	2											16	594
Skolen paa Amicisvej.....				1	2	1	1	2											7	241
— — Chr. Winthersvej.....				1	1	1	1	1											4	137
— — H. C. Ørstedesvej 67...				1	1	1	1	2											6	212
— — — 7 B...				2	1	1	1	1											6	201
Ialt....	3	2	3	9	16	18	16	18	5	28	31	37	32	35	34	31	7	3	328	10314
	8				77				233											

	Gym- nasiekl.	Realkl.	IV	8	III	7	II	6	1	5	4	3	2	1	Hjælpe- klasser	Værne- klasser	Ialt
Skolen paa Howitzvej.....						81	50	98	42	147	122	123	129	112		42	946
— — Niels Ebbesensvej..			35			79		93		111	90	128	70	99			705
— — Godthaabsvej.....	21	58			86	54	57	86	49	116	104	89	109	99			928
— — Fuglevangsvej.....	19	66			91	50	54	46	50	60	70	58	55	68			687
— — Nyelandsvej.....					50	88	50	94	49	110	117	139	105	58			860
— — Solbjergvej.....			67			79		124		145	117	86	118	140	72		948
— — Lollandsvej.....						142		93		110	112	140	145	132			874
— — Duevej.....			29			129		158		153	146	181	174	121	48		1139
— — la Coursvej.....	36	49	32		60	84	53	83	55	132	104	74	102	131			995
Frederiksberg Gymnasium.....	146	58			57		63		58								382
Skolen paa Amicisvej.....	15	27			29		27		59								157
— — Chr. Winthersvej..	9				12		22		21								64
— — H. C. Ørstedsvej 67.	14	24			28		28		47								141
— — — 7 B	15	14			19		24		24								96
Ialt....	146	129	296	163	432	786	428	875	454	1084	982	1018	1007	960	120	42	8922
pCt af Børnetallet....	1.6	1.4	3.3	1.8	4.8	8.9	4.8	9.8	5.1	12.2	11	11.4	11.3	10.8	1.3	0.5	

Undervisningsforhold: I Anledning af, at Skolen paa Solbjergvej havde bestaaet i 25 Aar, blev der paa Skolen afholdt en mindre Festlighed.

Resultatet af de officielle Eksaminer var følgende:

	Examenstermin	Studentereksamen		Realeksamen (Pigeskoleeksamen*)		Mellemskoleeksamen	
		Elevtal	Gennemsnitskarakterer	Elevtal	Gennemsnitskarakterer	Elevtal	Gennemsnitskarakterer
Skolen paa	Marts 1922						
Godthaabsvej	"			21	6.86	57	6.81
Fuglevangsvej	"			19	6.66	65	7.04
la Coursvej	"			36	6.81	48	7.04
Amicisvej	"			15	7.22	26	6.99
H. C. Ørstedesvej 67.	Juni 1921			13	6.71	19	6.72
— 7 B.	"			5*	6.68		
Chr. Winthersvej	"					10	7.04
Frederiksberg Gymnasium	"	30	6.85	13	6.08	43	6.46
Ialt		30	6.85	122	6.75	268	6.87

Af de 268 Elever, der bestod Mellemskoleeksamen, afsluttede 53 deres Skolegang med denne Eksamen, 85 optoges i Gymnasier og 130 overgik til Realklasser.

Til den af Staten anordnede Optagelsesprøve til 1ste Mellemskoleklasse i Februar 1922 indmeldtes 424 Elever; 6 Elever trak sig tilbage før Prøven; for 9 blev Dispensation nægtet; 133 bestod ikke Optagelsesprøven, de øvrige 316 Elever fordeltes i 11 Klasser (Skolen paa Howitzvej 1 Klasse, Skolerne paa Godthaabsvej, Fuglevangsvej, Nylandsvej, la Cours Vej og Amicisvej, hver 2 Klasser).

Skolestipendier. Skolekommissionen har uddelt:

3 Oplægsstipendier	à Kr. 100
23 Livsophøldsstipendier	" — 200
1 —	" — 100

Desuden er der til Elever i Gymnasier, Præliminær- og Realklasserne uddelt Flidspræmier til Beløb 675 Kr. 80 Øre.

Fra *det kommunale Præliminærkursus*, der oprettedes i August 1908 og staaar aabent for alle i Kommunen hjemmehørende unge Mennesker under 17 Aar, som har haft Bolig her mindst 2 Aar og bestaar Adgangsprøven (i Dansk og Regning), har i alt 438 Elever bestaaet Almindelig Forberedelseseksamen (Præliminæreksamen).

Kursuset har i det forløbne Skoleaar haft 2 Hold Elever, fordelt i 4 Klasser.

Af Hold I, som begyndte sin Undervisning i April 1920, indstilledes 33 Elever til Eksamen i Marts 1922. Af disse var 1 sygemeldt under hele Eksamen, og 1 bestod ikke, idet han ikke opnaaede de 17½ Points, der kræves i Dansk. De 31 bestod med et Gennemsnit af 98,41 Points. 1 opnaaede Udmærkelse.

Hold II oprettedes i April 1921 med 46 Elever. Heraf udgik 9 i Aarets Løb, 8 paa Grund af for ringe Evner, 1 paa Grund af Svagelighed.

Ved Aarets Slutning var Elevantallet ialt 70, Hold I 33, Hold II 37.

Udgiften udgjorde i

1917—18	13 932 Kr. 86 Ø.
1918—19	22 380 — 40 —
1919—20	32 413 — 70 —
1920—21	38 566 — 98 —
1921—22	38 720 — 06 —

De kommunale Fortsættelseskursus for unge Mænd og Kvinder indtil 22 Aars Alderen havde i Vinterhalvaaret 1921—22 deres 22de Undervisningsaar. Undervisningen begyndte med 773 Elever (mod 906, 771 og 686 de tre nærmest foregaaende Aar), 154 Mænd og 619 Kvinder, heraf 154 Mænd og 289 Kvinder til Dagkursus. Eleverne fordeltes i 38 Hold:

A. *Dagkursus*, 22 Hold: Dansk og Skrivning 2 Hold (bl.), Regning og Skrivning 4 Hold (3 bl., 1 Md.), Engelsk 7 Hold (1 Kv., 2 Md., 4 bl.), Tysk 1 Hold (bl.), Bogføring 2 Hold (1 Kv., 1 bl.), Stenografi 2 Hold (1 Kv., 1 bl.), Sløjd m. m. 1 Hold, Husgerning 2 Hold, Sang 1 Hold (Kv.).

B. *Aftenkursus*, 16 Hold: Kjolesyning 8 Hold, Husgerning 8 Hold.

I Sprog og til Dels Husgerning blev viderekomne skilt fra Begynderne. Til Kjolesyning og Husgerning mødte Eleverne 2 Gange om Ugen à 3 Timer til de andre Fag 3 Gange à 2 Timer, Fortsættelse i Sprog dog 2 × 2 Timer ugentlig. For disse Hold var Undervisningsdagene 66. — Af de 42 Lærere og Lærerinder, der meddelte Undervisningen, havde de 27 Ansættelse ved Kommunens Skolevæsen.

1918 oprettedes for første Gang Kursus (*Dagkursus*) i April, Maj og Juni Maaneder i Bogføring, Maskinskrivning og Stenografi (6 Timer ugentlig i hvert Fag), særlig beregnet paa Elever, der har taget Præliminær-, Real- eller Mellemskoleeksamen ved Kommunens Skolevæsen. 1921 meldte sig 95 Elever — 20 Md. og 75 Kv. — der fordeltes paa 3 Hold til Maskinskrivning og Bogføring og

2 Hold til Stenografi. Hvert Hold havde 18 Timer ugentlig i Tiden 3—7 Em. Saa godt som alle Elever deltog i alle 3 Fag.

Elevantallet var nedadgaaende, saa at det ved Undervisningens Begyndelse og ved Slutningen af hver af de 6 Maaneder udgjorde:

1919—20	771	756	718	677	580	535	498
Sommerkursus	73	62	52				
1920—21	892	877	839	787	702	626	599
Sommerkursus	65	65	58	53			
1921—22	773	755	748	690	659	607	557
Sommerkursus	95	86	80	77			

Afgangen i Vinterhalvaaret 1921—22 udgjorde 26,2 pCt. (32,8 pCt., 35,4 pCt. og 35,1 pCt. de tre nærmest foregaaende Aar), 2 Hold opløstes i Løbet af Halvaaret paa Grund af for stærk Afgang.

Afgangen paa Sommerkursus var 18,9 pCt. (18,5 pCt. Aaret forud).

Nedenstaaende Oversigt viser Forsømmelserne i de 3 sidste Aar i pCt. af Skoledagene:

1919—20	15,1	6,5
Sommerkursus	4,4	1,3
1920—21	14,0	8,1
Sommerkursus	2,7	1,0
1921—22	13,4	8,0
Sommerkursus	3,2	2,0

I Indskrivningspenge har Eleverne betalt 2 658 Kr.

Skolens Udgift udgjorde:

1918—19	19 908 Kr.	64 Ø.
1919—20	42 834	— 26 —
1920—21	52 729	— 82 —
1921—22	46 779	— 62 —

Den af Kommunen støttede *tekniske Skole* for Haandværkslærlinge og -svende, som har Lokaler i Howitzvejs Skole og i en af Barakkerne paa Yrsavej, havde 602 Elever. Skolens Indtægt var: Skolepenge 10 001 Kr., Statstilskud til Driften 27 800 Kr., til Afholdelse af Foredrag 300 Kr. og til Undervisningsmidler 300 Kr. Kommunens Tilskud til Driften 2 760 Kr. samt desuden ekstraordinært 4 000 Kr. til Dækning af Underskud (hvortil endvidere kommer gratis Lokaler, Belysning og Brændsel), Tilskud fra Amtsskolefonden 2 000 Kr., fra „Det Rejersenske Fond“ 200 Kr. og „De Spannørske Legater“ 300 Kr. (til Fripladser). Forsømmelserne udgjorde 6,6 pCt., heraf paa Grund af Sygdom 4,9 pCt.

Fra *Børnenes Bogsamlinger*, der ved Aarets Slutning tilsammen tæller 15 972 Bind, er der sket 68 336 Udlaan til 5 181 Børn.

I de to *Skolehaver*, den ene ved Skolen paa Duevej (4 180 m²), den anden ved Nyelandsplads (4 380 m², oprettet 1920), undervises Børn fra Kommunens Skoler i Alderen 11—14 Aar, som frivillig melder sig dertil, 2 Gange ugentlig uden for Skoletiden. Tillige udleveres fra den skolebotaniske Afdeling ved Nyelandsplads Planter til Skolernes Botanikundervisning. Undervisningen gives af Lærerne Jørg. Pedersen og Holger Pedersen.

Skolebesøget. Skoleforsømmelserne fordelte paa hele Børnetallet og beregnede i pCt. af de skolepligtige Dage har udgjort:

	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom
Skolen paa Howitzvej	6,4	0,3
— „ Niels Ebbesens Vej ..	6,1	0,2
— „ Godthaabsvej	6,4	0,4
— „ Fuglevangsvej	5,4	0,2
— „ Nyelandsvej	5,6	0,3
— „ Solbjærgvej	6,3	0,2
— „ Lollandsvej	5,8	0,4
— „ Duevej	6,2	0,4
— „ la Cours Vej	6,4	0,3
Frederiksberg Gymnasium	5,8	0,8
Skolen paa Amicisvej	5,1	1,10
— „ Chr. Winthers Vej	8,1	0,8
— „ H. C. Ørsteds Vej 67..	6,0	0,4
— „ — 7 B	8,5	0,5

I *Skolebøder* idømtes 41 Kr. 00 Ø. for 98 Dages Forsømmelser af 7 Børn. Af Bøderne blev 20 Kr. 01 Ø. betalt.

Af de *Legater*, der er knyttet til Kommuneskolerne, har 2 Dreng faaet Justitsraad Priemes og Hustrus Skolelegat (100 Kr.). 1 Pige Docent N. I. Fjords Legat (42 Kr.). 1 Dreng Enkefru P. M. Schulstads Legat (35 Kr.). 3 Dreng og 1 Pige Fabrikant C. A. Fejlberg og Hustrus Skolelegat (150 Kr. til Deling) samt 2 Dreng „Gunnar Jensens Mindelegat“ (Renter af 5 000 Kr. til Deling).

Skolebørns erhvervsmæssige Arbejde. Efter Indberetning fra Skolerne til Skolevæsenets Tilsynsførende ved Overholdelse af den af Kommunalbestyrelsen vedtagne og af Indenrigsministeriet under 2. November 1918 godkendte Vedtægt for Frederiksberg Kommune angaaende Børns og unge Menneskers Arbejde i visse Arter

af Erhvervsvirksomhed var ved Skoleaarets Begyndelse 320 skolepligtige Børn i Arbejde i Virksomheder, der falder ind under Tilsynet; Indberetningerne pr. 31. Marts 1922 udviste derimod 370 Børn i Arbejde. Tallene fordelte sig saaledes paa Skolerne, henholdsvis ved Skoleaarets Begyndelse, den 31. Marts 1922 og i Gennemsnit af Aaret:

Skolen paa	Howitzvej	50	64	58
—	„ Niels Ebbesens Vej	25	39	32
—	„ Fuglevangsvej	25	21	23
—	„ Godthaabsvej	43	50	48
—	„ Nyelandsvej	25	37	32
—	„ Solbjærgvej	52	53	54
—	„ Lollandsvej	36	41	37
—	„ Duevej	40	40	42
—	„ la Cours Vej	24	25	24
	I alt...	320	370	350

Forholdet mellem Antallet af Dreng og Piger har været som 7—1, idet de Piger, som er beskæftigede ved Husgerning i Hjemmet, ikke falder ind under Vedtægten.

I Aarets Løb er der angaaende Overtrædelse af Vedtægten til den Tilsynsførende indgaaet 12 Anmeldelser fra Politiet, 15 ved Indberetninger fra Skolerne. I 12 Tilfælde har den Tilsynsførende konstateret Overtrædelser paa Gader og i Forretninger, og privat fra Lærere er der blevet givet Tilsynet Meddelelse om 3 Tilfælde, hvor Børn paa Grund af Arbejde kom uforberedte i Skole. I alt har Tilsynet haft 42 Sager til Behandling. I 13 Tilfælde er Sagen henvist til Politiets Afgørelse, dette gælder saaledes alle Tilfælde med Mælkekuske, Mælkerier og Biografteatre samt de Overtrædere, der har siddet gentagne Advarsler overhørig.

De skolesøgendes Børns Opførsel giver Anledning til følgende Bemærkninger:

Der *bortsendtes* i Løbet af Aaret 6 Børn (mod 10 forrige Aar), nemlig 2 af Skolekommissionen (Lov 14. April 1905, § 5) og 4 af Værgeraadene. For Retten tiltaltes 11 Børn (14 forrige Aar), og til Værgeraad og Dommer blev der afgivet 49 Erklæringer (mod 40 Aaret før).

Sundhedsforhold m. m. I de 8 *Badeanstalter* blev der tilsammen givet 83 741 tempererede Brusebade. Af Drengklasserne har i de enkelte Skoler fra 78 til 95 pCt. og af Pigeklasserne fra 71 til 91 pCt. af de tilstedeværende Børn benyttet Skolernes Badeanstalter. I Gennemsnit har hvert af de badende Børn faaet 14 Bade i Aarets Løb. Badningen besørge des ved 2 Badekonere, 1 Bademester og 3 Skolebetjente.

Svømmeundervisningen paa „Helgoland“. Forinden den egentlige Svømmeundervisning tog sin Begyndelse, blev der i Maj Maaned for at konstatere „Tørsvømningens“ Værdi, oprettet 5 Hold af Begyndere. Hvert Hold fik i Gymnastiksalene 8 Timers Undervisning i Svømmebevægelserne, og Resultatet af denne Undervisning viste sig over Forventning god.

Undervisningen paa „Helgoland“, der meddeltes af 4 Lærerinder og 6 Lærere (i Ferien 3 Lærerinder og 5 Lærere), laa uden for Børnenes Skoletid, i Sommerferien fra Kl. 11—3 og i den øvrige Tid fra Kl. 2½ til 6½. Da Sommeren var særlig varm, sluttede Kursuset ikke som de foregaaende Aar den 31. August, men fortsattes til den 10. September. Efter Opvisningen den 25. August faldt der mange Elever fra, saa i September undervistes der kun af 2 Lærerinder og 2 Lærere.

Som Maal for Undervisningen anvendtes nedenstaaende to Prøver:

- I. „Folkeskolens Frisvømmerprøve“, hvortil der kræves:
1. Brystsvømning ..... 200 m
  2. Rygsvømning ..... 40 „
  3. Flydning.
  4. Dykning efter Genstand ..... 2½ „
  5. Undervandssvømning ..... 10 „
  6. Bjergning af en jævnaldrende Kammerat .... 20 „
  7. Noget Kendskab til Frigørelsestog.

II. „Frederiksberg udvidede Frisvømmerprøve“, hvortil der kræves:

1. Brystsvømning ..... 500 m
2. Rygsvømning med Overtag ..... 100 „
3. Dykning efter Genstand ..... 3 „
4. Undervandssvømning: Piger 10 m, Dreng 15 m.
5. Bjergning efter 25 m Svømning i fuld Paaklædning 25 m.
6. Afklædning i Vandet.
7. Praktisk Kendskab til Frigørelsestog.
8. Praktisk Kendskab til Oplivningsforsøg (Schäfermetoden).
9. Udspring paa Hovedet fra Vippen.

Besøget fremgaar efter de over Børnene førte Mødelister af følgende Tal:

	Antal Elever	Antal Bade	Bestaaet	Bestaaet
			„Folkesk. Frisvpr.“	„Frederiksberg udv.Frisvpr.“
Piger . . .	700	15003	59	44
Dreng . . .	1200	25059	74	48
Ialt	1900	40062	133	92

Ledelsen varetoges af Lærer Carstensen og Fru Køhl.

Den 25. August afholdtes i Sportsbassinet en Svømmeopvisning, hvortil foruden Autoriteterne fra Frederiksberg Kommune ogsaa Repræsentanter fra Københavns Skolevæsen samt Børnenes Forældre og nærmeste Paarørende var indbudt, de sidste gennem Programmer, som Børnene havde med hjem. Den overværedes af 3—4 000 Tilskuere.

Bespisningen af Skolebørn med Middagsmad i Vintermaanederne fandt ligesom Aaret forud Sted alle 6 Søgnedage om Ugen og varede med Støtte af Kommunen fra den 1. December til den 10. Maj, begge Dage medregnede. Børnene bispistes hveranden Dag med varm Mad, hveranden med varm Mælk, Kryddertvebaker og Smørrebrød. I alt bispistes:

i Vinteren 1917—18	{	3 000*	Børn	i 125 Dage med 370 000 Port.
	{	2 100**	—	
i — 1918—19	{	2 300*	—	i 112 — — 318 200 —
	{	1 970**	—	
i — 1919—20	{	1 600*	—	i 113 — — 206 000 —
	{	1 400**	—	
i — 1920—21	{	1 230*	—	i 113 — — 150 000 —
	{	1 120**	—	
i — 1921—22	{	1 250*	—	i 123 — — 169 000 —
	{	1 190**	—	

Det Antal Børn her i Kommunen, som ved Indrømmelse fra Befordringsautoriteterne fik *fri Rejse med Jernbaner og Dampskibe* i Sommerferien 1921 udgjorde 3 456.

Lærerforeningen anbragte i alt 740 Børn, deraf 200 (27 Dreng og 173 Piger) i private Hjem, 246 svagelige Børn i Højstrup Ferie hjem, dels i Juni, dels i Ferien, 294 Børn (213 Dreng og 81 Piger) i Foreningens Feriehjem i Kongsøre og i „Det Classenske Fidei kommis“s Feriehjem i Corselitze Skov paa Falster samt i en Koloni i Lindum i Jylland.

I Antallet af de ferierejsende Børn var indbefattet 260 kirtelsyge Børn, der anbragtes paa *Sanatoriet ved Høve*. For Udsendelsen havde Skolelægen undersøgt de Børn, der som kirtelsvage ønskedes anbragte paa Sanatoriet, men flere af disse Børn frembød dog slet ingen eller kun ganske ubetydelige Symptomer paa Kirtel-

*) De egentlige Vintermaaned.

**) De 2 Foraarsmaaned.

syge, saa at de disponible Pladser var tilstrækkelige til at skaffe alle dem Sanatorieophold, der for Alvor trængte dertil.

Opholdet paa Sanatoriet, der for Drengene strakte sig over Tidsrummet 15. Maj—19. Juli og for Pigerne 26. Juli—30. September, havde som sædvanlig den heldigste Virkning paa Børnene, der rejste hjem med en Vægtforøgelse, som for Pigernes Vedkommende gennemsnitlig androg 2,31 kg, for Drengenes 1 kg.

Undervisningen af tuberkuløse Børn i Henhold til § 9 i Lov No. 145 af 12. Marts 1918 har omfattet 13 Børn, som lider af smittefarlig Tuberkulose; de har nydt særlig Undervisning i den af Kommunen i 1915 indrettede Skolebygning paa Tesdorpsvej.

Børnene, der var under Lægetilsyn af Overlæge ved Frederiksborg Hospitals Tuberkuloseafdeling, Dr. med. G. E. Permin, behandlede efter følgende Plan:

Vinterplan.

- Kl. 9 — 9⁴⁵ Undervisning.
 „ 9⁴⁵—10¹⁵ Frokost ($\frac{1}{2}$ Pot sød Mælk til hvert Barn leveres fra Hospitalet).
 „ 10¹⁵—11 Undervisning.
 „ 11 —12 Spadseretur.
 „ 12 — 1¹⁵ Hvile (absolut Ro).
 „ 1¹⁵— 2 Undervisning.
 „ 2 — 3 Middag (2 Retter varm Mad, som leveres fra Hospitalet).
 „ 3 — 3³⁰ à 4 Friluftsbeskæftigelse.

Sommerplan.

- Kl. 9 — 9⁴⁵ Undervisning.
 „ 9⁴⁵—10¹⁵ Frokost (Mælk fra Hospitalet).
 „ 10¹⁵—11 Undervisning.
 „ 11 —12³⁰ Spadseretur.
 „ 12³⁰— 2 Hvile (absolut Ro).
 „ 2 — 3 Middag (Mad fra Hospitalet).
 „ 3 — 3⁴⁵ Undervisning.
 „ 3⁴⁵— 5 à 6 Friluftsbeskæftigelse.
 Badning af Børnene, Desinfection af Spyttflasker m. v. foregaar paa Hospitalet.

Den *Undervisning af syge Børn paa Hospitalet*, der har fundet Sted ved en af Skolens Lærerinder siden 1901, har sidste Aar omfattet 34 Børn.

Indtægterne af Skolevæsenets særlige Fond, der bestaar af Skolebøder og Renter af Fondens Kapital, er anvendt til at støtte *Skolelærejsere* med de ældste Klasser. Der foretoges Udflugter til Dyre-

haven, Fredensborg, Gurre, Hareskov, Helsingør, Helsingborg, Kullen, Hillerød, Jægerspris, Sorø, Roskilde og Stevns Klint, med 1 671 Børn, 30 almindelige Klasser og 41 Mellemskoleklasser. Af de sidste rejste 889 af 928 Børn eller 96 pCt., i Folkeskoleklasserne 787 af 876 Børn eller 89 pCt. Skolevæsenets Tilskud var 683 Kr. 87 Ø., hvilket i Gennemsnit bliver 9 Kr. 63 Ø. pr. Klasse og 40,9 Ø. pr. Barn.

Skolelægerne. Se Beretningen Side 27.

Skoletandklinikken har fra 1. April 1921 til 31. Marts 1922 haft 245 Arbejdsdage. Af de 4 105 Børn, der den 1. April 1921 havde modtaget Behandling (3 109 mod Betaling, 996 gratis), overgik 3 752 til fortsat Behandling (3 647 til Behandling mod Betaling og 165 som Oversidderer i 1ste Klasserne til gratis Behandling), medens 353 (8,6 pCt.) ikke ønskede Behandling mod Betaling. 1 688 Børn havde efter Bestemmelserne Ret til gratis Behandling, heraf blev 1 207 indskrevet til Behandling, medens Nægtelsernes Antal var 481 (28,5 pCt.).

I de behandlede Klasser var 5 110 Børn, hvoraf 1 207 ikke betalende og 3 803 betalende, indskrevet til Behandling. Der er behandlet 4 773 Børn (3 653 betalingspligtige og 1 120 ikke betalende); og Antallet af Behandlingerne har, idet Tallene i Parentes angiver Antallet af henholdsvis de betalingspligtige og de gratis behandlede været 17 224 (9 787 + 7 437), nemlig 9 925 (5 588 + 4 337) Tandfvl'dninger, 4 222 (2 381 + 1 833) Udtrækninger af Mælketænder, 77 (56 + 21) Udtrækninger af blivende Tænder, 1 086 (948 + 138) Tandrensninger, 1 455 (540 + 915) Rodbehandlinger og 459 (266 + 193) andre Behandlinger.

Af de til gratis Behandling indskrevne Børn har kun 28 (2,5 pCt.) vist sig fejlfri ved første Gennemgang; af de forrige Aar behandlede Børn var 883 fejlfri ved første Gennemgang, idet alle de Børn medregnes, hos hvem ny Caries ikke er optraadt siden sidste Efter-syn. Det Antal er ikke indgaaet i Antallet af Behandlinger.

Da Driftsudgifterne i samme Tidsrum var 39 491 Kr. 01 Ø., har Udgiften pr. Barn været ca. 8 Kr. 27 Ø. og pr. Behandling 2 Kr. 29 Ø. 55 Elever har efter derom indgivet Andragende faaet Betalingen eftergivet.

Til Sammenligning anføres, at Udgiften har været:

i 1916—17	1 Kr. 89 Ø. pr. Barn	90 Ø. pr. Behandling
i 1917—18	2 " 93 " " " "	1 Kr. 08 " " "
i 1918—19	5 " 74 " " " "	2 " 25 " " "
i 1919—20	6 " 21 " " " "	1 " 58 " " "
i 1920—21	8 " 14 " " " "	2 " 15 " " "

	1917—18	1918—19	1919—20	1920—21	1921—22
Antal Børn, der havde Ret til gratis Behandling.....	1447	1363	1502	1670	1688
Behandling nægtedes.....	478	382	410	561	181
Indskrevet til Behandling.....	909	981	1092	1109	1207
Behandlingstilladelse taget tilbage.....	16	51	30	45	41
Udgaet i Aarets Løb.....	62	76	98	68	99
	78	127	128	113	110
	891	854	964	996	1067
Antal Elever, der 1. April overgik til Behandling mod Betaling.....	3169	3194	3229	3438	3647
Tilkommen i Skoleaaret.....	146	70	175	230	156
Indskreven til Behandling.....	3315	3264	3404	3668	3803
Behandlingstilladelse taget tilbage.....	78	81	46	60	32
Udgaet i Aarets Løb.....	313	317	369	438	503
Slettet paa Grund af Restance.....	84	43	50	61	54
	475	441	465	559	589
	2840	2873	2939	3109	3214
Antal Elever, der følgende 1. April havde Ret til fortsat Behandling.....	3731	3727	3903	4105	4281
Ikke ønsket fortsat Behandling.....	472	390	378	353	370
Overgik til fortsat Behandling.....	3259	3337	3525	3752	3911
Overgik til Behandling mod Betaling..	3194	3229	3438	3647	3859
Overgik som Oversiddere til gratis Behandling.....	65	108	87	105	52

Som foranstaaende Oversigt udviser, stod Kliniken ved det nye Skoleaar, 1. April 1922, med 4 281 Børn, der havde Ret til fortsat Behandling; deraf ønskede 3 859 Børn fortsat Behandling mod Betaling, 52 overgik som Oversiddere til gratis Behandling, medens Behandling blev nægtet for 370.

Lærerpersonalet har afvigte Aar undergaaet følgende Forandringer:

Skoleinspektørerne Frithjof Jacobsen, Alfred Bindslev og K. S. Kristensen,
 Overlærerinde Frk. Regine Hvidberg,
 Lærerinderne Fru Elisabeth Petersen f. Johansen, Frk. Othilie Humble, Fru Anna Horsbøl f. Jacobsen og Fru Johanne Johansen f. Tauber og
 Timelærerinde, Frk. Hendrine Bruun
 afskedigedes med Pension.
 Lærer Frederik Wildschütz Jessen,
 Lærerinderne Frk. Sofie Dabelsteen, Dorthea Rosendahl og Anna Boje
 afgik ved Døden.

Lærer Jens Bomholt Andersen forflyttedes til Odder Skolevæsen.

Timelærerinderne Fru Tidemann og Fru O. Lessow fratraadte efter Ansøgning.

Der antoges 19 Lærere og Lærerinder til Erstatning for afgaaede.

Der oprettedes i Aarets Løb et nyt Adjunktembede.

Lærerpersonalet bestod den 2. April 1922 af:

- 1 Rektor.
  - 10 Skoleinspektører.
  - 2 Lærerinder, der fungerer som Skoleledere og lønnes som Skoleinspektører.
  - 10 Overlærere, hvøraf 1 tillige er Lektor.
  - 9 Overlærerinder.
  - 6 fast ansatte Lektorer.
  - 5 fast ansatte Adjunkter.
  - 2 fast ansatte Lærere med Løn som Sang- og Gymnastiklærere.
  - 106 andre fast ansatte Lærere.
  - 171 andre fast ansatte Lærerinder.
  - 9 Timelærere.
  - 26 Timelærerinder.
  - 4 Lærere,   )
  - 6 Lærerinder,   )
- } der midlertidig er antagne til at undervise enkelte Timer.

4 Lærere og 2 Lærerinder, der er fast ansatte ved Statens Skoler, underviser delvis ved Frederiksberg Skolevæsen.

Desuden findes der en til Undervisning af tuberkuløse Børn ansat en Lærerinde samt 22 Aarsvikarer.

Ved Skolevæsenet fungerer der foruden 2 Skolelæger, 3 Skole-sygeplejersker og det ved Tandklinikken ansatte Personale endvidere en Økonoma ved Skolebespisningen (Køkkenchef ved Sanatoriet), 14 Skolebetjente, 1 Bademester, 2 Badekonere og en Varmemester.

Lærerpersonalets Tilvækst i de sidste Aar fremgaar af følgende Oversigt:

	Fast ansatte		Timelærerpersonele		Ialt		Hoved-snm
	Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	
1918	123	169	13	25	136	194	330
„ 1919	123	169	12	24	135	193	328
„ 1920	140	179	19	51	159	230	389
„ 1921	139	179	19	45	158	224	382
„ 1922	139	183	13	32	152	215	367

Undervisningen besørgedes saaledes:

	Ugentlig Timetal			
	I Sommerhalvaaret		I Vinterhalvaaret	
	Ved Lærere	Ved Lærerinder	Ved Lærere	Ved Lærerinder
1917—18	4 279	5 754	4 169	5 752
1918—19	4 191	5 671	4 129	5 683
1919—20	4 718	6 093	4 642	6 098
1920—21	4 357	6 062	4 408	6 025
1921—22	4 222	6 092	4 276	6 050

Paa Grund af Sygdom blandt Lærerpersonalet har Skolevæsenet afholdt Udgift til Vikariat i følgende Antal Timer (Tallene i Parentes angiver dette Antal udtrykt i Procent af Lærernes og Lærerindernes Timetal):

	For Lærere	For Lærerinder	Ialt
1917—18	5 046 (3,0)	13 258 (5,8)	18 304
1918—19	5 606 (3,4)	11 761 (5,2)	17 367
1919—20	8 743 (4,67)	11 175 (4,58)	19 918
1920—21	7 311 (4,17)	14 320 (5,92)	21 631
1921—22	6 430 (3,78)	17 476 (7,19)	23 906

Ved de enkelte Skoler er der afholdt 31 Lærerraadsmøder og 40 Lærermøder. Med Inspektorerne har Direktoren afholdt 6 Møder.

Der er afholdt 8 fælles Lærerraadsmøder og 1 fælles Lærermøde. I Aarets Løb er afholdt følgende *Instruktionskursus* og *Foredrag* for Lærerpersonalet (planlagt af Skoledirektoren og det af Lærermødet nedsatte Instruktionsudvalg).

1. Frk. Eli Bjørksten: Gymnastik.
2. Lærerinde Frk. D. Sandal: Behandling af Modersmaalet i Tale og Læsning.
3. Cand. theol. H. Beering Liisberg: Artikulation.
4. Skoleinspektør J. Arvin: Regning.
5. Viceskoledirektør S. Franck: Ekskursioner og Gennemgang af Plantesamfund.

Lærerpersonalets Bogsamlinger talte ved Aarets Slutning 4836 Bind.

Lønningsforhold. Den 2. April 1922 fordelte det faste Lærerpersonale sig saaledes paa de forskellige Lønningstrin:

a. 1. Rektorer.

1 à 9 070 Kr.

2. Skoleinspektører.

4 à 9 250 Kr.

1 à 8 650 Kr.

5 à 8 050 Kr.

3. Lærere (Lærerinder, der med

Skoleinspektørløn er antaget

som Skoleledere.

2 à 9 250 Kr.

10

b. Fastansatte Lærere.

1. Overlærere.

1 à 9 590 Kr.

9 à 7 830 Kr.

10

2. Lektorer.

2 à 8 390 Kr.

4 à 7 150 Kr.

6

3. Adjunker.

2 à 6 790 Kr.

1 à 6 390 Kr.

1 à 5 270 Kr.

1 à 4 890 Kr.

5

4. Særlige Sang- og Gymnastiklærere ved Gymnasieskolen.

2 à 5 890 Kr.

5. Lærere med anden skoleplanmæssig Løn.

49 à 6 630 Kr.

18 à 6 140 Kr.

9 à 5 650 Kr.

12 à 5 160 Kr.

8 à 4 670 Kr.

7 à 4 280 Kr.

3 à 3 890 Kr.

106

c. Fastansatte Lærerinder.

1. Overlærerinder.

9 à 7 830 Kr.

2. Lærerinder med anden skoleplanmæssig Løn.

79 à 6 630 Kr.

22 à 5 160 Kr.

25 à 6 140 Kr.

17 à 4 670 Kr.

25 à 5 650 Kr.

3 à 4 280 Kr.

171

Udgifterne til Skolevæsenets Drift har udgjort:

1917—18	.....	1 459 172 Kr.	50 Øre	mod bevilget	1 335 901 Kr.
1918—19	.....	1 755 003	„ 51	„ „	1 534 870 „
1919—20	.....	2 796 810	„ 39	„ „	1 556 528 „
1920—21	.....	3 615 448	„ 80	„ „	3 546 441 „
1921—22	.....	3 472 529	„ 03	„ „	3 647 393 „

Der er af Staten refunderet Kommunen 868 808 Kr. 56 Ø. til faste Lærrelønninger, ifølge Lov af 29. Marts 1904 21 579 Kr. 25 Ø. til Vikarudgifter og efter Tuberkuloseloven af 12. Marts 1918 9 360 Kr. 95 Ø. til den særlige Undervisning af tuberkuløse Børn. Lærerpersonalet har refunderet 19 984 Kr. 63 Ø. til Vikarudgifter. Skolevæsenets Tjenestemænd har betalt for Tjenestebolig 10 396 Kr. 46 Ø. Underskolerne ved de af Kommunen overtagne Overskoler har refunderet Kommunen Andel i fælles Udgifter 71 924 Kr. 24 Ø. og Kommunens Andel i Skoleafgiften har andraget 80 994 Kr. 75 Ø. Afregning med Staten, København og Gentofte i H. t. Lov af 20. Marts 1918 har andraget 140 746 Kr. 57 Ø. i Kommunens Favør og Udlejning af Skolelokaler har indbragt 3 000 Kr. Endelig har Staten for kirtelsyge Børns Ophold paa Høve Sanatorium refunderet 26 115 Kr.

Herved synker Kommunens Udgift til Skolevæsenets Drift i afgivte Aar til 2 219 618 Kr. 62 Ø. Fordeles denne Udgift paa Børnetallet i Kommuneskolerne (efter at man har fradraget Udgiften til Fortsættelsesundervisning, Amtsskolefonden og til Pensionsudgifter vedrørende de overtagne Skoler, som ikke vedrører de skole-søgende Børn), bliver den for hvert Barn 234 Kr. 19 Ø. af Kommunen og 105 Kr. 12 Ø. af Stat og Skolefond.

Den tilsvarende Udgift udgjorde	pr Barn		
		af Kommunen	af Stat og Skolefond
1916—17	1 108 276 Kr. 26 Ø.	114 Kr. 78 Ø.	20 Kr. 28 Ø.
1917—18	1 262 367 „ 34 „	133 „ 09 „	22 „ 12 „
1918—19	1 332 311 „ 79 „	163 „ 72 „	55 „ 06 „
1919—20	1 990 440 „ 42 „	203 „ 10 „	77 „ 65 „
1920—21	2 418 479 „ 51 „	253 „ 26 „	119 „ 89 „

Andre (offentlige og private) Skoler. Ved Slutningen af 1921 fandtes foruden de kommunale Skoler følgende Skoler i Kommunen:

Antal Elever

	Fra Frederiksberg Kommune					
	Over skolepligtig Alder		Iskolepligtig Alder		Under skolepligtig Alder	
	D.	P.	D.	P.	D.	P.
Statsskoler:						
St. Jørgens Gymnasium	59		36			
Svanholm Gymnasium	112		104			
Falkonergaardens Gymnasium		72		64		
Private Gymnasier:						
Frk. Kruses Skole		83		294		32
Johannesskolen	21	10	99	42	5	2
Private Mellem- og Realskoler:						
St. Josef Søstrenes franske Skole...		15		169		14
Andre private Skoler:						
Forberedelsesskolen til						
St. Jørgens Gymnasium			116	1	1	
— Svanholm —	1		230		37	
— Falkonergaardens —				90		13
— Frederiksberg —			212		33	
Hans Gregersens Skole			92			
Anna Barfods —				130		2
S. Milos —				68		6
Dagmar Nielsens —				89		7
Frederiksberg højere Borger- og Realskole	3		52		2	
Billes Skole	12	4	69	48	10	4
Børnehjemmet Godthaabs Skole	1		77	10	5	
Set. Mariæ Skole		1	15	39		3
M. og N. Vendts Skole		1	6	24	2	
Mosaisk Drengeskole			4			
O. W. Jensens Skole			16	19	3	
Ialt...	209	186	1128	1087	98	83
Heraf i Statsskoler	171	72	140	64		
— i private Gymnasieskoler	21	93	99	336	5	34
— i — Mellem- og Realskoler		15		169		14
— i andre private Skoler	17	6	889	518	93	35

31. December 1921.

Til- sammen		Fra andre Kommuner								Ialt	
		Over skole- pligtig Alder		I skoleplig- tig Alder		Under skole- pligtig Alder		Til- sammen			
D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.
95		68		40				108		203	
216	136	106	33	109	31			215	64	431	200
125	409		43		105		13		161		570
	54	44	14	242	107	6	5	292	126	417	180
	198		13		195		14		222		420
117	1			52				52		169	1
268	103	5		255	39	36	8	296	47	564	150
245				47		9		56		301	
92				48				48		140	
	132				77		2		79		211
	74				46		7		53		127
	96				50		3		53		149
57		10		40		2		52		109	
91	56	9	7	106	73	6	4	121	84	212	140
83	10			7	1			7	1	90	11
15	43	1		73	77		3	74	80	89	123
8	25		1	22	46			22	47	30	72
1		9		176				185		189	
19	19			12	8	1		13	8	32	27
1435	1356	252	111	1229	855	60	59	1541	1025	2976	2381
311	136	174	33	149	31			323	64	634	200
125	463	44	57	242	212	6	18	292	287	417	750
	198		13		195		14		222		420
999	559	34	8	838	417	54	27	926	452	1925	1011

Af de fra Skolelæger og Skoletandlæge til Skolekommissionen indsendte udførlige Beretninger skal følgende anføres:

Skolelæge-Beretning.

Tabel I.

Sygeligheden hos de i Aaret 1921—22 i 1ste Klasser nyoptagne Børn	Drenge	Piger	Ialt
Spinkel Legemsbygning	25	22	47
Mangelfuld Ernæring	66	32	98
Tuberkulose i Lunger	0	0	0
— i andre Organer	0	0	0
Kirtelsyge, let	147	87	234
— sværere	2	7	9
Blodmangel	42	40	82
Nervesygdomme	6	4	10
Øjensygdomme	59	46	105
Øre-, Næse- og Svælgsygdomme	106	74	180
Hjertesygdomme	13	10	23
Sygdomme i Aandedrætsorganerne (Tub. undt.)	12	11	23
— i Fordøjelsesorganerne	13	11	24
Holdningsfejl	6	8	14
Deformitet af Brystkassen	10	10	20
Andre Deformiteter	5	5	10
Brok	2	1	3
Andre kirurgiske Sygdomme	3	3	6
Hudsygdomme	10	8	18
Talefejl	8	9	17
Imbecilitet	2	2	4
Inkontinentia urinae & alvi	25	12	37
Andre Svagheder	3	2	5
I alt sygelige Tilfælde	565	404	969
Svage Personer	243	192	435
Raske Personer	314	289	603
I alt undersøgt	557	481	1038

Skolelægerne har i Aaret 1921—22 undersøgt og udstedt Helbredskort for 1 038 i 1ste Klasserne indskrevne Børn foruden for adskillige i ældre Klasser nyoptagne Børn.

Af de 1 038 Børn maatte 603 (58,1 pCt.) anses for raske, medens de øvrige frembød forskellige — for største Delen dog mindre betydende — Svagheder, for hvilke er gjort nærmere Rede i Tabel I. Kun 90 Børn (57 Dreng og 33 Piger) fandt Skolelægerne Anledning til at tage under nøjere Observation, og disses Helbredskort mærkedes med NB.

I Skolelægernes faste Træffetider paa Skolerne er i alt henvist til dem 741 Børn, 8,3 pCt. af det samlede Elevantal. 44 Børn fejlede intet, for Svaghederne hos de øvrige 695 Børn er gjort Rede i Tabel III.

Tabel II.

Udnyttelsen af Skolelægernes Træffetider i Aaret 1921—22
i de gamle Kommuneskoler

Skolernes samlede Elevantal (Aarets Gennemsnit).....	8027
Henvist til Skolelægen	741
Procent af Elevantallet	9,3
Intet foretaget	47
Afgivet Skøn	110
Afgivet Raad	300
Henvist til Lægebehandling	284
Mundtlige Henvisninger	24
Skriftlige Henvisninger	260
Heraf Returnerede	119
med Diagnose	40

Tabel II viser, at der i 47 Tilfælde intet var at foretage for Skolelægen; i 110 Tilfælde afgaves et Skøn; 284 Børn henvistes til at søge Lægehjælp, medens 300, der ikke trængte til Lægehjælp, fik Raad eller henvistes til Skolesygeplejerskens Behandling.

Klassebesøg o. s. v. er udført som de foregaaende Aar.

Skolelægerne har som sædvanlig blandt talrige Ansøgere udtaget de Børn, der udsendtes til Høve Sanatorium og til Junikolonierne for svagelige Børn, ligesom de umiddelbart før Udsendelsen har undersøgt disse Børn og Feriekolonibørnene.

Tabel III.

Sygdomstilfælde hos Drengene og Piger henvist til Skolelægerne i Aaret 1921—22	Drengene	Piger
Akut Infektionssygdomme	3	6
Tuberkulose i Lunger.....	0	1
— i andre Organer	0	2
Kirtelsyge.....	6	10
Blodmangel.....	8	17
Nervesygdomme.....	6	7
Svagt Syn.....	25	28
Andre Øjensygdomme.....	48	34
Øre-, Næse- Svælgsygdomme	44	35
Heraf tunghøre	(4)	(2)
Hjertesygdomme	5	4
Sygdomme i Aandedrætsorganerne (Tub. undt.).....	8	8
— i Fordøjelsesorganerne.....	11	13
Holdningsfejl.....	0	13
Deformiteter.....	3	7
Andre kirurgiske Sygdomme	137	51
Hudsygdomme	76	43
Pedikulose.....	0	3
Talefejl.....	1	0
Imbecilitet.....	8	6
Inkontinentia urinae & alvi.....	6	0
Andre Svagheder	12	6
I alt Sygdomstilfælde.....	407	294
Antal syge Personer.....	403	292
Intet sygeligt paavist hos.....	26	18
I alt henvist til Skolelægen.....	429	310

Ligeledes har de afgivet Skøn over de Born, der var indstillet til Hjælpe- og Værneklasser.

Skolesygeplejerskernes Virksomhed er fortsat i samme Spor som i tidligere Aar.

En Oversigt over Sygdomstilfælde behandlede af Skolesygeplejerskerne findes i nedenstaaende Tabel IV.

Iøvrigt har Skolesygeplejerskerne i det forløbne Aar foretaget Maaling og Vejning af Bornene i 1. Klasserne, 3. og 6. Klasserne, samt NB-Børnene, har været til Assistance for Skolelægerne i disse Træffetid paa Skolerne, og endelig selv haft fast Træffetid paa de enkelte Skoler daglig, afvekslende Formiddag og Eftermiddag.

Tabel IV.

**Sygdomstilfælde behandlet af Skolesygeplejerskerne
1921—22.**

Kirurgiske Tilfælde	1129
Hudlidelser	538
Øjenlidelser	82
Ørelidelser	33
I alt behandlede Tilfælde	1782
Samlede Antal Enkeltbehandlinger	26209
Gennemsnitlige Antal Behandlinger pr. Tilfælde	13,2
Højeste — — —	187
Laveste — — —	1

En Oversigt over Skolesygeplejerskernes Virksomhed m. H. t. Utøjsbehandlingen findes i nedenstaaende Tabel V.

Tabel V.

**Utøjsbehandling udført af Skolesygeplejerskerne
1921—22.**

	Grund- og Ho- vedsk.	Mellem- skolen
De kontrollerede Børns Antal	3734	800
Ved første Eftersyn fandtes angrebne	271	7
" sidste "	130	0
Antal Børn rensede paa "Skolen"	183	1
Heraf rensede 1 Gang	94	1
" " 2 Gange	22	0
" " 3 eller flere Gange	67	0
Antal Haarafklipninger	10	0

Skoletandklinikken.

Skoleaaret 1921—22 blev gennemført paa normal Maade uden Anvendelse af Overarbejde, og i Marts Maaned lykkedes det at foretage 2den Gennemgang af en Del af Børnene.

Resultatet af Klinikens Arbejde fremgaar af Tabel 1.

Der er i Skoleaarets Løb ekstraheret 77 blivende Tænder, hvoraf 18 hos Børn, der har faaet 1ste Behandling i højere Klasser.

Ekstraktionerne fordelte sig saaledes:

1 overtallig Tand.

2 laterale Skæretænder.

1 II præmolar.

72 6-aars Molarer, heraf 18 hos ikke betalende Børn i højere Klasser.

1 II molar.

Ialt 77.

Det samlede Antal Patienter har været 6 404 (5 899 ved 1ste Gennemgang og 505 ved 2den Gennemgang), og det samlede Antal behandlede Børn var 4 773, idet 134 Børn (56 Dreng og 78 Piger) gik ud af Skolerne, inden Behandlingen var foretaget, 51 Børn ikke mødte paa Grund af Sygdom (Tabel 2), Behandlingstilladelsen blev taget tilbage for 31 Børn (16 Dreng og 15 Piger), inden Behandlingen blev paabegyndt, og 21 Børn (13 Dreng og 8 Piger) blev slettet paa Grund af Resistance, inden Behandling var foretaget.

Af de mødte Børn var 930 fejlfri ved 1ste Eftersyn, medens Behandling ved 1ste Gennemgang maatte opgives paa 32 Børn (Tabel 3).

Paa de resterende 3 811 Børn udførtes 16 354 Behandlinger ved 1ste Gennemgang (8 230 paa Dreng og 8 124 paa Piger), og desuden udførtes ved 2den Gennemgang 870 Behandlinger (524 paa Dreng og 346 paa Piger), saaledes at der i Aarets Løb ialt udførtes 17 224 Behandlinger (8 754 paa Dreng og 8 470 paa Piger) (Tabel 1).

Tabel 1.

	Antal Dage	Antal Timer	Antal Patienter				Fyldninger		Ekstraktion				Rensning		Rod-behandling		Andre Behandling.		Antal Behandlinger			
			Dreng		Piger				Mælke-tænder		Blivende Tænder								Dreng		Piger	
			I*	II*	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
			A.....	} 245	} 980	2046	269	2272	143	5144	444	2231	158	56	863	85	519	21	259	7	4345	443
B.....	859	43	722			50	4259	78	1762	71	21	135	3	912	3	193		3885	81	3397	74	
I alt.....			2905	312	2994	193	9403	522	3993	229	77	998	88	1431	24	452	7	8230	524	8124	346	

*) I betegner 1ste Gennemgang, II 2den Gennemgang.

Tabel 2.

Indskrevet til Behandling						Heraf udgaaet af Skolerne i Aarets Løb						Slettet paa Grund af Restance			Ikke mødt til Behandling						Behandling nægtet						Behandlings-tilladelsen taget tilbage					
Dreng		Piger		Samlet Antal		Dreng		Piger		Samlet Antal		Dreng	Piger	Samlet Antal	Dreng		Piger		Samlet Antal		Dreng		Piger		Samlet Antal		Dreng		Piger		Samlet Antal	
A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	A	A	A	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	
1898	649	1905	558	3803	1207	219	52	284	47	503	99	39	15	54	20	8	13	10	28	23	198	254	133	227	331	481	15	25	17	16	32	41

Tabel 3.

	Antal fejlfri				Behandling umulig			
	Dreng		Piger		Dreng		Piger	
	I	II	I	II	I	II	I	II
A	441	60	442	35	15	2	8	2
B	6*)5**)	20 13	5*) 3**)	8 20	1†) 5	1	3	
Summa	472	73	458	55	21	3	11	2

I betegner 1ste Gennemgang, II 2den Gennemgang.

*) Oversiddere ingen ny Karies.

***) Fremmede Plomber ingen nye Karies.

†) Oversidder.

Tabel 4.

	Videre Behandling nægtet			Oversiddere i 1ste Klasse		
	Dreng	Piger	Samlet Antal	Dreng	Piger	Samlet Antal
Summa	196	174	370	36	16	52

Til gratis Behandling var indskrevet 1 207 (nye) Børn, af hvilke 48 (19 Dreng og 29 Piger) gik ud af Skolerne, inden Behandling var foretaget, medens 23 ikke mødte paa Grund af Sygdom (Tabel 2), og Behandlingstilladelsen blev taget tilbage for 16 Børn (12 Dreng og 4 Piger), inden Behandlingen blev paabegyndt.

Af de resterende 1 120 var kun 28 eller 2,5 pCt. helt fejlfri ved 1ste Gennemgang (Tabel 3).

Til „Nødhjælp“ har der i Aarets Løb været henvist 82 (nye) Børn (43 Dreng og 39 Piger).

Blandt de behandlede Børn fandtes 30 fra private Skoler.

Tabel 5.

	Ret til gratis Behandling havde	Af disse nægtede	pCt
Skoleaaret 1917—18	1447	478	33,0
— 1918—19	1363	382	28,0
— 1919—20	1502	410	27,3
— 1920—21*)	1414	361	26,2
— 1921—22*)	1423	304	21,4

*) De overtagne Skoler er ikke medregnede.

Tabel 5 a.

De overtagne Skoler	Ret til gratis Behandling havde	Af disse nægtede	pCt
Skoleaaret 1920—21	256	200	78,9
— 1921—22	265	177	66,8

Tabel 6.

	Ret til Viderebe- handling havde	Af disse nægtede	pCt
Den 1. April 1918	3731	472	12,6
— 1919	3727	390	10,5
— 1920	3903	378	9,7
— 1921	4105	353	8,6
— 1922	4281	370	8,6